

tællingen er meget feil). Ja, det skulde gjøre mig ondt, om jeg skulde have taget feil; thi saa forandres de Resultater, hvortil jeg er kommen. Det kan imidlertid ikke være i nogen meget betydelig Grad, at jeg har taget feil. Jeg er i mine Betragtninger af dette Forhold gaaet ud fra — det er kun et Skjøn, jeg har tilladt mig at gjøre, og det kan selvfølgelig have sine Mangler — at det omtrent vil passe, at blandt dem, som saaledes ansøge om Understøttelse, vil omtrent Halvdelen have nødtig at faae fuld Understøttelse, altsaa 60 Rd., den ene Fjerdedel $\frac{2}{3}$ Friplads og den sidste Fjerdedel $\frac{1}{3}$ Friplads. Ved at holde mig til de Tal, jeg har angivet — det skulde forøvrigt gjøre mig ondt, om de ere urigtige, og jeg skal selvfølgelig være villig til at indrømme det, hvis jeg har taget feil — vilde det, hvis Alle skulde have havt Understøttelse efter det Skjøn, jeg har nævnt, i det sidste Aar have været nødvendigt at anvende et Beløb af 11,170 Rd. Jeg gaar imidlertid ud fra, at det allerede nu vil være nødvendigt — paa Grund af, at saagodt som alle Højskoler have forøget den Betaling, der ydes paa dem, og som er en nødvendig Følge af de i alle Forhold stigende Priser — at forsøge Maximum af det Tilskud, der gives, og jeg er gaaet ud fra, at det kan være passende, at Beløbet blev forøget med $\frac{1}{5}$. Naar 60 Rd. forøges med $\frac{1}{5}$, naaer man op til 72 Rd. og det vil omtrent stemme med den Betaling, man nu i Reglen gennemsnitsvis giver paa Højskolerne, og det vil endvidere være et Beløb, der kan deles med 6, og da det jo gerne er Halvaar, der er Tale om for de mandlige Elevers Vedkommende, vil det blive 12 Rd. maanedlig. Et saadant Tillæg, lagt til den Sum, jeg allerede har nævnt, vil gjøre, at der vil blive Anvendelse for mellem 13—14,000 Rd. til et saadant Antal Ansøgere, som jeg har tilladt mig at nævne, det vil sige, Alt tilsammen vil naae op til et Beløb af mellem 26 og 28,000 Kroner. Der vil altsaa være tilbage en Trediedel af dette Beløb af 44,000 Kroner, som Mindretallet har tilladt sig at foreslaa. Jeg skal nu forøvrigt udtale, at jeg selvfølgelig ikke lægger nogen betydelig Vægt paa, hvilket af disse Beløb, der bliver bevilget; jeg antager, at Udgiften omtrent vil blive den samme, men jeg ser ikke, hvorfor man skal gaa til en saa betydelig større Udgift end den, Erfaringen har vist, at der er Trang til. Hvad det angaar, at lade Ordet „begavet“ gaa ud, da er det jo i sin Tid kommet ind ved enstemmig Forslag fra Finantsudvalget, og jeg tror, at det kan være rigtigt, at det bliver staaende. Her er naturligvis ikke Tale om, at man kan forlange eminent Begavelse hos dem, der søge om Understøttelse; men der kan være Tilfælde, hvor Begavelsen er saa ringe, at det maa vides, at det vil være spildt at yde noget Bidrag. Megen Vægt lægger jeg imidlertid heller ikke herpaa, da disse Personer neppe

ville opnaa den Ubefaling til at faae Understøttelse, som i Reglen fordres, og som deres Ansøgninger bilægges med. Naar der har været ytret Klage over, at man fra Skoleraadens Side har forlangt Meddelelse om, paa hvilken Højskole Eleven vilde tage Ophold, saa er det tidligere staaet fast saavel fra Udvalgets som fra Rigsdagens og vedkommende Ministeriums Side, at dette ikke bør stilles som en Fordring for at give Tilskud, da det maa være Skoleraadet ligealbdt, hvilken Skole Eleverne vilde tage Opholdet paa. Det var mig allerede for længere Tid tilbage bekendt gennem et Medlem af Sorø Amts Skoleraad, at man ikke havde nogen anden Hensigt med at forlange denne Oplysning end den, at faae at vide, hvilken Højskole de toge paa, for at der kunde gives Anvisning paa det Beløb, som var tilstaaet Vedkommende, og for at faae Sikkerhed for, at de virkelig toge Ophold paa Højskolerne. Jeg veed af Erfaring, at Elever, som have taget Ophold paa Skoler udenfor Sorø Amt, dog ligefuldt have faaet deres Tilskud ligesaa godt som de, der have taget Ophold paa Skoler i Sorø Amt. Vedkommende Amt maa jo ogsaa i sin Tid nødvendigvis have en Meddelelse om, hvilke Skoler de søge. — Den Udvalgte, som den ærede Ordfører iøvrigt gav med Hensyn til dette Forhold og med Hensyn til Fordelingen af Beløbene til disse Elever er i Overensstemmelse med, hvad vi have forhandlet i Udvalget, og navnlig med Hensyn til Fordringen om, at der skulde angives, hvilken Tid de vilde tage Ophold paa en Folkehøjskole, da er jeg selv af den Mening, at dette er en Fordring, som ikke vil kunne stilles. Der er endnu et Par Spørgsmaal, som jeg vil tillade mig kortelig at omtale, og deraf er det ene Spørgsmaalet om at foretage en saadan Forandring ved Sorø Akademi, at der kunde opnaas et fyldigere Udbytte af de store Midler, som nu for Tiden anvendes ved selve Akademiet. Den Kommission, som i sin Tid af Kultusministeriet var nedsat for at gjøre Forslag til Oprettelsen af en høiere Skole i Sorø, udtalte den Gang, at „i sin nuværende Stikelse var Sorø Akademi kun en nøiagtig Efterligning af de Gymnasier, hvortil alle Landets lærde Skoler ere omdannede“, og som saadan er den nuværende Skole i Sorø Akademi efter min Overtydning en overordentlig dyr Skole. Jeg tror, at et Beløb af Hundrede og nogle tyve Tusinde Kroner, som Sorø Skole nu for Tiden koster, kan finde en langt frugtbarere Anvendelse paa anden Maade; men paa hvilken Maade dette skulde ske, skal jeg ikke her gaa nærmere ind paa. Dette har været omtalt saa ofte, og der er fra mange forskjellige Sider saa ofte givet Antydninger i denne Retning, at jeg tror, at man ved en grundig Bearbejdelse deraf maatte kunne komme til et Resultat, hvoriggennem vi kunde opnaa at faae en anden Anvendelse af disse Midler og at faae en Skole, som bragte et større Udbytte for